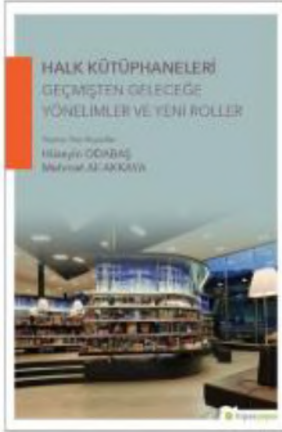

Tanıtım-Değerlendirme / Reviews

Odabaş, H. ve Akkaya, M. A. (Ed.). (2018). *Halk Kütüphaneleri: Geçmişten Geleceğe Yönelimler ve Yeni Roller*. İstanbul: Hiperyayın. ISBN: 978-605-281-088-0; e-ISBN: 978-605-281-087-3.

Erdinç Alaca*

Book Review

Public Libraries: Past Trends and New Roles

This book prepared by Prof. Dr. Hüseyin Odabaş and Assoc. Prof. Dr. Mehmet Ali Akkaya in 2018. The book consists of twenty-three studies. The studies clarify many different points of public libraries from their history to the future. The book provides clues for corporate awareness and continuity.

Prof. Dr. Hüseyin Odabaş ve Doç. Dr. Mehmet Ali Akkaya tarafından yayına hazırlanan “*Halk Kütüphaneleri: Geçmişten Geleceğe Yönelimler ve Yeni Roller*”, 2018 yılında Hiperyayın tarafından yayımlanmıştır. Kitapta halk kütüphaneleri tarihsel gelişimleri ve mevcut durumları açısından değerlendirilmiş; halk kütüphanelerinin gelecekte de ihtiyaç duyulacak kurumlar olarak varlıklarını korumaları ve sürdürmeleri için ipuçları verilmiştir. Farklı isimlere ait 23 çalışmanın yer aldığı kitap şu konular çevresinde şekillenmiştir: *halk kütüphanelerinin tarihi ve arşiv belgelerinde umumi kütüphaneler/halk kütüphaneleri; kütüphanelerde kütüphaneci yetkinlikleri, mevzuat, yönetim, halkla ilişkiler ve pazarlama, temel hizmetler, yaratıcı yenilikçi hizmetler, sosyal sorun ve sorumluluklar, dezavantajlı kullanıcılar; yerel bellek kurumları ve yerel yönetimler; çocuk kütüphaneleri; okuma kültürü; dijitalleşme ve web hizmetleri...* Konuların yanı sıra Bitlis İl Halk Kütüphanesi ve Bornova İlçe Halk Kütüphanesinden sunulan iyi uygulama örnekleri kitaba farklı bir renk katmıştır.

Halk kütüphanelerinin geleceğine yön vermenin temel koşulunun geçmişini bilmek olduğu düşünüldüğünde, halk kütüphaneleri konusunu sözü edilen çerçevede ele alan değerli yazarların çalışmaları ile oluşan bu kitabın ilgililere yol göstereceği ve yeni fikir ve girişimlere zemin hazırlayacağı düşünülmektedir. Yazının devamında kitapta ele alınan konuların önemli noktaları, kurgu ve bütünlükleri her bir bölüm özelinde değerlendirilerek ilgililerin kitap hakkında olabildiğince fazla ön bilgiye sahip olması amaçlanmıştır.

*Arş. Gör. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü. e-posta: ealaca@ybu.edu.tr
Research Assistant, Ankara Yıldırım Beyazıt University Department of Information and Records Management, Turkey

Geliş Tarihi - Received: 26.12.2018

Kabul Tarihi - Accepted: 08.02.2019

“Halk Kütüphanesi Tarihi”

Kastamonu Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasan Sacit Keseroğlu'nun kaleme aldığı çalışmada “halk” ve “herkese açık” kavramlarına ilişkin belirsizliğe değinilmiş, halk kütüphanesi tarihi genel çizgileri ile ortaya konulmuştur. Bu kütüphane türünün Fransız Devrimi ve Sanayi Devrimi'nin yanı sıra Batı'daki sosyal ve kültürel gelişmelerin sonucu olarak doğduğuna; Türkiye'de ise Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması ile ortaya çıktığına, Atatürk devrimlerinin sonucunda gelişmeye başladığına vurgu yapılmıştır. Konu sırasıyla; “*Halk*”, “*Osmanlı Kütüphaneleri*”, “*Yeni Türk Devleti*”, “*Cumhuriyet Dönemi*”, “*Kütüphanecilik Eğitimi*”, “*Türk Ocakları ve Halk Evleri Kütüphaneleri*”, “*Yerli ve Yabancı Uzman Raporları*” başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç, kapsam ve yöntemin açıkça ortaya konulduğu yazı akıcı bir anlatım diline sahip olup kaynakçada birtakım hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış ve çalışmayı destekler niteliktedir.

“Halk Kütüphaneleri ya da Halk Üniversiteleri”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Hizmetleri Başkanlığında görev yapmakta olan Doç. Dr. Erol Yılmaz'ın kaleme aldığı çalışmada halk kütüphaneleri tanım, amaç, görev, hizmet ve yönetim açısından genel hatları ile değerlendirilmiştir. Halk kütüphanelerinin mevcut sorunlarını gidermesinin ve çağdaş bir görünüm kazanmasının zorluğu gerçekçi bir yaklaşımla vurgulanmış; özellikle yasa eksikliği, yeniden yapılanma, sponsorluk, iş birliği, yenilikçilik, hizmet içi eğitim gibi kavramlara dikkat çekilmiştir. Konu sırasıyla; “*Halk Kütüphanesi Tanımı*”, “*Kısa Tarihçe*”, “*Amaç*”, “*Yönetim ve Örgütlenme*”, “*Görevler*”, “*Hizmetler*”, “*Temel Unsurlar*” başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada kısmi hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir. Özellikle de bu kısmın anlamını kaybetmeden kısaltılabileceği düşünülmektedir.

“Halk Kütüphanelerinde Halkla İlişkiler”

Doç. Dr. Erol Yılmaz tarafından kaleme alınan çalışmada halk ve hedef kitle kavramlarına değinilerek halkla ilişkiler olgusu çeşitli boyutları ile ortaya konulmuş ve bu boyutlar halk kütüphaneleri özelinde ele alınmıştır. Halk kütüphanelerinin bölgesel düzeyde kullanıcı kitlesini iyi tanınması ve kendini kullanıcılara iyi tanıttirmasının halkla ilişkiler uygulamalarında başarıyı getirecek önemli bir unsur olduğuna dikkat çekilmiştir. Yazara göre uygun halkla ilişkiler aracının belirlenmesi ve kullanıcıda memnuniyet oluşturulması da başarıyı getirecek unsurlardandır. Bu bağlamda çalışmada halkla ilişkilerin uygulama aşamalarına yer verilmiştir. Konu sırasıyla “*Halkla İlişkiler*” ve “*Halk Kütüphaneleri ve Halkla İlişkiler Faaliyetleri*” başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Çalışma bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada yer yer hatalar bulunmaktadır. Öte yandan metnin kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Çalışmanın özellikle de sonuç (genel değerlendirme) kısmında, ilgili çalışmadan ziyade üç farklı çalışmanın sonuçları ilişkisel boyutta incelenmeye çalışılmıştır. Bu üç çalışmaya ait sonuçların yorumlanarak önceki bölümlerde ele alınması beklenmekte olup sonuç kısmı çalışmayı destekler niteliktedir.

“Günümüz Halk Kütüphanelerinin ve Kütüphanecilerinin Yeterlilikleri”

Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hüseyin Odabaş'ın çalışmasında kamu kurumlarını dönüşüme zorlayan etkenler halk

kütüphaneleri ve kütüphaneciler çerçevesinde incelenmiş ve kullanıcı gereksinimlerinin karşılanabilmesi adına halk kütüphanecilerinin sahip olması gereken özelliklerin altı çizilmiştir. Yalnızca teknoloji, süreç ve yapı değişikliklerinin hayatta kalabilmek için yeterli olmadığına ve çalışanların bilgi, yetenek ve davranışlarının da çağa uygun olması gerektiğine vurgu yapılmış; kütüphanecilerin değişen rol ve özelliklerine değinilmiştir. Konu sırasıyla; “*Toplumsal ve Kurumsal Değişim*”, “*Değişimin Kütüphanelere Yansımaları*”, “*Halk Kütüphanelerinde Yeni Gereksinimler*”, “*Halk Kütüphanecilerinin Yeterlilikleri*” başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada yer alan kaynakların çoğunluğu tam ve doğrudur. Ayrıca yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir.

“Halk Kütüphanelerinde Mevzuat”

Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mehmet Ali Akkaya'nın kaleme aldığı çalışmada halk kütüphaneleri-mevzuat-nitelikli hizmet denkleminde ve bu denklemin önemine dikkat çekilmiştir. Halk kütüphanelerinin Türkiye’de yasal düzenlemelere en üst düzeyde tabi olan kütüphane türü olduğuna değinilen çalışmada mevzuatın neden önemli olduğuna, yasal gereksinimlere neden ihtiyaç duyulduğuna ve özellikle halk kütüphanesine ilişkin yasa eksikliğine vurgu yapılmıştır. Bilgi merkezleri dünyasında yer alan paydaşların yasal düzenleme hazırlanması sürecine dâhil edilmesinin önemini altı çizilmiştir. Doç. Dr. Erol Yılmaz'ın kaleme aldığı “*Halk Kütüphaneleri ya da Halk Üniversiteleri*” başlıklı çalışmada da mevzuata değinildiğinden her iki çalışma birbirini tamamlar niteliktedir. Konu sırasıyla; “*Mevzuat Kavramının Ortaya Çıkışı ve Bir Gerekliliğe Dönüşmesi*”, “*Bilgi Dünyası ile Mevzuatın Kesişen Yolları*”, “*Türkiye’de Halk Kütüphanelerine İlişkin Mevzuatın Evrimi*”, “*Halk Kütüphaneleri ve Mevzuat İlişkisinde Ülkemizde Geline Nokta ve Düşündürdükleri*” başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada yer yer hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir.

“Halk Kütüphanelerinde Kurum ve Hizmet Pazarlaması”

Doç. Dr. Mehmet Ali Akkaya'nın kaleme aldığı çalışmada halk kütüphanelerinde pazarlamanın önemi ve gerekliliğine değinilmiştir. Toplumsal yapının en önemli dinamiklerinden birinin rekabet, kurumlara üstünlük kazandıracak en önemli rekabet araçlarından birinin de pazarlama olduğuna dikkat çekilmiş ve konu kullanıcı memnuniyeti ve kurumsal süreklilik ile ilişkilendirilmiştir. Kullanıcı unsurunun halk kütüphanelerinin hem sahibi hem de müşterisi olduğuna değinilerek “kral müşteri” kavramının altı çizilmiştir. Konu sırasıyla; “*Pazarlamanın Tanımı ve Nedenselliği*”, “*Pazarlamanın Değişen Odağı ve Hizmet Sektöründe Pazarlama*”, “*Kâr Amacı Gütmeyen Kurumlar Olarak Bilgi Merkezleri Pazarlama İlişkisi*”, “*Pazarlama-Hedef Kitle-İnternet Denklemine Halk Kütüphanelerinin Yenilenen Rollerini*”, “*Halk Kütüphanelerinde Pazarlamada Bilgi Toplumu Yaklaşımı: Müşteri Kral*” başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada çeşitli hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir.

“Halk Kütüphanelerinde Yönetim ve Yönetmel İşlevler”

Bartın Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Altay’ın kaleme aldığı çalışmada halk kütüphanesi sistemleri ve sunulan temel hizmetler ilişkisel boyutta incelenmiştir. Mevcut sistem ve temel hizmetlerin halk kütüphanesindeki yönetsel işlemlerin şekillenmesinde etkili olduğuna vurgu yapılmıştır. Geleneksel yönetim anlayışı ile yönetilen bir örgütün bilgi toplumunun rekabetçi ortamında varlığını sürdürebilmesinin zor olduğuna dikkat çekilirken Odabaş’ın “*Günümüz Halk Kütüphanelerinin ve Kütüphanecilerinin Yeterlilikleri*” çalışmasında vurgu yaptığı “insan kaynağına yatırım” yaklaşımına bu çalışmada da kurumsal süreklilik açısından değinilmiştir. Konu sırasıyla; “*Halk Kütüphanesi Sistemleri ve Halk Kütüphanesi Hizmetleri*”, “*Halk Kütüphanelerinde Yönetim İşlevleri*”, “*Değişen Dünyada Değişen Yönetim Paradigması ve Halk Kütüphaneleri*” başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada yer yer hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir.

“Yerel Bellek Kurumları Olarak Halk Kütüphaneleri: Türkiye’de Durum”

Dr. Ahmet Altay’ın kaleme aldığı diğer çalışmada ise halk kütüphanelerinin yerel kültür mirasının tespiti, korunması, erişime sunulması ve kalıcılığının sağlanmasındaki rol ve sorumluluklarından bahsedilmiştir. Çalışmada yerel şehir kitaplıklarının oluşturulması önerilirken bu kitaplıkların oluşturulmasında iş birliğinin önemine vurgu yapılmıştır. Yörede yetişen yazar ve şairler, yerel yönetimler ve sivil kuruluşlar potansiyel iş birlikçi olarak değerlendirilirken kullanıcı unsurunun da bu gruba dâhil edilebileceği anlaşılmıştır. Konu sırasıyla; “*Halk Kütüphaneleri ve Yerellik*”, “*Yerel Kültürel Bellek Kurumları Olarak Halk Kütüphaneleri*”, “*Türkiye’de Durum*” başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada yer yer hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir. Konuyla ilgili olarak aynı kitapta yer alan “*Yayıncı Olarak Halk Kütüphaneleri*”, “*Halk Kütüphanelerinde Derme Yönetimi: Politika ve İlkeler*” ve “*Dijitalleşmenin Halk Kütüphanelerine Yansımaları*” başlıklı çalışmaların da incelenmesi yararlı olacaktır.

“Halk Kütüphanelerinde Yenilikçi Yaklaşımlar”

Zikzak Eğitim Danışmanlık Organizasyon çalışmanı Osman Torun’un kaleme aldığı çalışmada bir değişim aracı olarak nitelenen yenilikçiliğin halk kütüphaneleri açısından önemi geniş ve dikkat çekici bir bakış açısıyla ele alınmıştır. Halk kütüphaneleri kapsamında yenilikçilik; göçmen, çok kültürlülük, dezavantajlı gruplar, yeşil kütüphane kavramı, marka değeri, üçüncü mekân, yaratıcılık alanları (*makerspace*), teknoloji, dijitalleşme, sosyal medya, mobil uygulama, yaşam boyu öğrenme, dijital okuryazarlık, sosyal yenilikçilik, nesnelerin kütüphanesi, risk yönetimi gibi kavramlarla ilişkilendirilerek bu kavramın birçok farklı konunun içine nasıl nüfuz edebileceği net olarak ortaya konulmuştur. Literatürde sıkça karşılaşılan yenilikçilik-yaratıcılık odaklı kavramsallaştırma sorununa da kısaca değinilmiştir. Yenilikçilik konusunda ulusal ve uluslararası düzeyde ödül ve teşvik uygulamalarına ilişkin örneklerle de okuyucu isabetli bir şekilde yönlendirilmiştir. Türkiye’de yenilikçi çalışmaların daha çok hizmet ve uygulama odaklı olduğu, oysaki yenilikçiliğin tüm boyutları ile değerlendirilmesi gerektiğine dikkat çekilmiştir. Konu sırasıyla; “*Yenilikçilik Kavramı ve Boyutları*”, “*Halk Kütüphanelerinde Yenilikçilik*”, “*Halk Kütüphanelerinde Yenilikçi Yaklaşımlar*”, “*Gelişme Kaynakları*” başlıkları ile ele alınmıştır. Kapsam açıkça ifade edilirken

çalışmanın amaç ve yöntemi belirtilmemiştir. Yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup metin sonunda kaynakçada ciddi boyutta hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun önemli ölçüde iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış ve çalışmayı destekler niteliktedir. “*Değerlendirme ve Öngörüler*” bölümünden sonra gelen “*Gelişme Kaynakları*” başlıklı bölümün önceki bölümlere yedirilmesi ya da “*Sonuç ve Öneriler*” bölümünden önce olacak şekilde kurgulanması akıcılık açısından daha uygun olacaktır.

“Üçüncü Mekân Olarak Halk Kütüphaneleri”

Ankara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Doktora Öğrencisi Gülcan Palo'nun kaleme aldığı çalışmada farklı disiplinlerce kullanılan üçüncü mekân kavramı felsefi, sosyolojik ve mimari açıdan ele alınarak halk kütüphaneleri ile bağlantısı teorik bir çerçevede sunulmuştur. Yenilik yönetiminin üçüncü mekân kütüphane oluşumundaki etkisine değinilirken, kütüphanelerin üçüncü mekân olarak tasarlanmasının bilgi toplumuna dönüşüm için önemine vurgu yapılmıştır. Konu sırasıyla; “*Ray Oldenburg ve Üçüncü Mekân Kavramının Ortaya Çıkışı*”, “*Üçüncü Mekân Kavramının Felsefi, Toplumsal ve Mimari Boyutları*”, “*Üçüncü Mekân Özelliklerinden Halk Kütüphanelerinde Katma Değer Yaratan Unsurlar*” başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç, kapsam ve yöntemin açıkça ortaya konulduğu yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup metin sonunda kaynakçada ciddi hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Ancak “*Sonuç*” bölümü çalışmayı desteklemekten uzaktır. Bu bölümde daha çok üçüncü mekânların özellikleri sıralanmış olup böyle bir sıralamadan ziyade çalışmadan elde edilen sonuçların ve sonuçlar kapsamında önerilerin sıralanması beklenmektedir.

“Yayıncı Olarak Halk Kütüphaneleri”

Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Kasım Binici'nin kaleme aldığı çalışmada yayıncılık türleri, akımları ve yayıncı olarak kütüphaneler, halk kütüphaneleri özelinde incelenerek uluslararası düzeyde kütüphane örnekleri sunulmuştur. Halk kütüphanelerinin yayıncılık hizmeti sunarak üretici bir rol üstlenebileceğine ve yerel düzeyde derme geliştirme faaliyetlerine yeni bir boyut kazandırılabilmesine değinilmiştir. Ayrıca kütüphanelerde yayıncılık geçmişinin 1930'lara dayandığı belirtilmiş olup basım işlemi için *espresso kitap makinesi (espresso book machine)* kullanılabileceğine değinilmiştir. Yazar söz konusu makinenin maliyetine değinirse de bu tür bir makinenin maliyetinin 15.000-30.000 dolar arasında olduğu düşünüldüğünde Türkiye'deki halk kütüphanelerinin böyle bir makineye sahip olmasının önünde önemli bir engel olduğu değerlendirilmiştir. Konu sırasıyla; “*Yayıncılık*”, “*Kütüphanelerde Yayıncılık*”, “*Yayıncılık Türleri*”, “*Halk Kütüphanelerinde Yayıncılık*” başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçanın büyük çoğunluğu tam ve doğrudur. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış ve çalışmada ele alınan başlıkları destekler niteliktedir.

“Halk Kütüphanelerinde Kataloglama ve Sınıflama”

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Bayter'in kaleme aldığı çalışmada halk kütüphanelerinde kataloglama ve sınıflama konusu incelenmiştir. Çalışma kapsamında konu daha çok kataloglama ve sınıflama çerçevesinde ele alınmış olup halk kütüphaneleri ile kurulan ilişki zayıf kalmıştır. Çalışmada Türkiye'deki halk kütüphanelerinde kataloglama çalışmalarının *Halk ve Çocuk Kütüphaneleri Yönetmeliğine* göre

gerçekleştirildiği iddia edilmiş olsa da bu alandaki çalışmalar yürürlükte olan *Halk Kütüphaneleri Yönetmeliğine* göre gerçekleştirilmektedir. Doç. Dr. Mehmet Ali Akkaya'nın kaleme aldığı "*Halk Kütüphanelerinde Mevzuat*" başlıklı çalışmada da (s. 98) bu yönetmeliğe değinilmektedir. "*Halk Kütüphaneleri*", "*Kütüphane Teknik Hizmetleri*", "*Kataloglama*", "*Sınıflama*", "*Halk Kütüphanelerinde Kataloglama ve Sınıflama*", "*Kütüphane Otomasyon Sistemi*", "*TO-KAT (Ulusal Toplu Katalog)*" başlıkları ile ele alınan çalışmada kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın amaç ve yöntemi belirtilmemiştir. Paragraflar arası keskin geçişler, duygusal ifadeler (*biz, diyoruz, yapabiliriz, çalışacağız*, vb.), yanlış bilgi aktarımı gibi nedenlerden ötürü yazı, bilimsel açıdan yeterince akıcı bir anlatım biçimi sergilememekte olup kaynakçada ciddi oranda hatalar bulunmaktadır. Çalışma daha çok kataloglama ve sınıflama kavramları üzerine kurgulandığından halk kütüphaneleri kavramına yeterince odaklanılmamış olup yeterli düzeyde konusal bütünlük sağlanamadığı anlaşılmaktadır. Bu sebeplere bağlı olarak "*Somuç*" bölümü de çalışmayı yeterince desteklememektedir.

"Halk Kütüphanelerinde Yenilikçi Yönetim Anlayışının Geliştirilmesi"

Dr. Öğretim Üyesi Mustafa Bayter'in kaleme aldığı çalışmada yenilikçilik kavramı halk kütüphanesi açısından yönetsel düzeyde ele alınmıştır. Çevresel faktörlerdeki değişim ve gelişmelerin yalnızca kâr amacı güden kurumlarda değil, eğitim ve kültür kurumları için de değişimi ve sürekliliği zorunlu kıldığına değinilmiştir. Metin içerisinde yerel yönetimler konusu iki paragrafla işlenmiş ancak konu bütünlüğü açısından zayıf bir ilişki kurulmuştur. Ayrıca yönetim kavramı yenilikçilikle ilişkilendirilmemiştir. Konu sırasıyla; "*Yenilikçilik*", "*Yenilikçilik ve Yerel Yönetimler*", "*Yenilikçiliğin Yararları*", "*Neden Halk kütüphanelerinde Yenilikçi Hizmetler*", "*Halk Kütüphanelerinde Yenilik Süreci*", "*Halk kütüphanelerinde Yeniliğe Yönelme*", "*Yenilikçilik Kültürünün Oluşmasında Etkili Olan Yenilikçi Hizmet Aşamaları*", "*Yenilikçilik için Analiz*", "*Nasıl Bir Hizmet Anlayışı?*", "*Yenilikçilik Hizmetle Halk Kütüphaneleri Ne Gibi Faydalar Sağlarlar?*" başlıkları ile ele alınmıştır. Sıkça rastlanan yazım yanlışları, hatalı metin içi göndermeler ve yenilikçilik-yenilik odaklı kavramsal karmaşa metnin yeterince özenilmeden kaleme alındığı izlenimi yaratırken, açıklanmak istenen durumun anlaşılmasını da güçleştirmektedir. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Cümle düşüklükleri, metin içi alıntı hataları, duygusal ifadelerden (*yapabiliriz, istediğimiziz, sunacağımız*, vb.) ötürü yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimi sergilememekte olup metin sonunda yer verilen referanslarda ciddi oranda hatalar bulunmaktadır. Metnin kurgusu iyi düzenlenmemiş olup yönetim kavramı yenilikçilikle ilişkilendirilmediğinden konusal bütünlüğün kavranması güçleşmiştir. Sonuç bölümü konunun temelini oluşturan "yönetim" unsuru açısından yeterince ele alınmamış, daha çok hizmet geliştirme konusu çerçevesinde şekillendirilmiştir.

"Halk Kütüphanelerinin Sosyal Sorunlar ve Dezavantajlı Gruplara Karşı Sorumlulukları"

Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Zuhâl Yonca Odabaş'ın kaleme aldığı çalışmada halk kütüphaneleri ile dışlanmış ve ötekileştirilmiş sosyal kesimler arasındaki ilişki sosyolojinin iki ayrı kanadı olan işlevselcilik ve çatışmacılık kavramları ile açıklanmaya çalışılmıştır. Çalışmada değinilen halk kütüphanelerinin ortaya çıkış nedenlerine ilişkin farklı yaklaşımlar dikkat çekicidir. Halk kütüphanelerinin *belirli bir tip vatandaş yetiştirmek* ve *kontrol sağlamak* amaçları ile kurulmuş olduğu ve eşitliği sağlamaktan ziyade eşitsizliklere neden olduğu yaklaşımları okuyucunun halk kütüphanelerine bakış açısını etkileyebilecek/değiştirebilecek niteliktedir. Demokratik ve eşitlikçi kurum sıfatlarının layığıyla yerine getirilemediğine, bunun ancak halk kütüphaneleri tarafından bireylere eleştirel bakış açısı kazandırmakla sağlanabileceğine değinilmektedir. Konu sırasıyla; "*İşlevselcilik, Dezavantajlı Gruplar ve Halk Kütüphaneleri*", "*Çatışmacılık, Halk*

Kütüphaneleri ve Eşitsizliğe Uğramış Sosyal Gruplar” başlıkları ile ele alınmıştır. Kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın amacı ve yöntemi belirtilmemiştir. Yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup metin sonunda yer verilen referanslarda yer yer hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış ve ele alınan başlıkları destekler niteliktedir. Ancak, ortaya konulan önerilerin özellikle halk kütüphaneleri tarafından nasıl hayata geçirilebileceği konusunda daha açıklayıcı olunması beklenmiştir.

“Yerel Yönetimlerde Halk Kütüphanesi Hizmetleri”

Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Araştırma Görevlisi Zarife Yıldırım’ın kaleme aldığı çalışmada halk kütüphanelerinin yerel bilgi merkezleri olarak yerel yönetimlerde nasıl daha etkin konuma getirilebileceği üzerinde durulmuştur. Kütüphaneciliğe ilişkin farkındalık kazanılması ve hizmet geliştirme sürecinin işin eğitimini alan kişilerce yürütülmesi gerektiğine dikkat çekilmiştir. Türkiye’de belediye kütüphanelerine yönelik mevzuat eksikliğinin altı çizilmiştir. Konu sırasıyla; *“Halk Kütüphanesi: Tanım, Amaç ve Sistemler”*, *“Yerel Yönetimler”*, *“Halk Kütüphanesi ve Yerellik İlişkisi”*, *Yerel Yönetimler ve Halk Kütüphanesi Hizmetleri*” başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç, kapsam ve yöntemin açıkça ortaya konulduğu yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada yer yer hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir.

“Çocuk Kütüphaneleri ve Türkiye’de Durum”

Marmara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Öğretim Üyesi Mehlika Karagözoğlu Aslıyüksek’in kaleme aldığı çalışmada çocuk kütüphaneleri beş temel öge ile birlikte örgüt yapılanması, kullanıcı hizmetleri, etkinlikler, teknoloji kullanımı ve çevre ile iş birliği bağlamında incelenmiş, ideal bir çocuk kütüphanesinin sahip olması gereken özelliklerin altı çizilmiştir. Ülkemizde çocuk kütüphaneleri halk kütüphanelerinin çocuk bölümleri olarak hizmet verdiğinden konu halk kütüphaneleri çerçevesinde ele alınmış olduğu düşünülmektedir; ancak her iki unsurun birbiriyle ilişkisi yeterince güçlü kurulamayıp daha çok çocuk kütüphanelerine odaklanılmıştır. Kütüphane Hizmetleri Genelgesinin yeterince uygulanmadığına, mevzuat eksikliğine, özellikle fiziksel yetersizliklere dikkat çekilmiştir. Metnin hemen her bölümünde konu öneri niteliğindeki ifadelerle tartışılmış olup bu durum teorik kısmın anlaşılmasını güçleştirmiş, öneriler kapsamında dağınık bir görüntüye neden olmuştur. Konu sırasıyla; *“Çocuk Kütüphaneleri: Kavram ve Kapsam”*, *“Çocuk Kütüphanelerinde Örgüt Yapılanması”*, *“Çocuk Kütüphanesinde Mekân Unsuru”*, *“Çocuk Kütüphanesinde Bütçe Unsuru”*, *“Çocuk Kütüphanesinde Kullanıcı Unsuru”*, *“Çocuk Kütüphanesinde Personel Unsuru”*, *“Çocuk Kütüphanesinde Koleksiyon ve Koleksiyon Geliştirme”*, *“Çocuk Kütüphanesinde Kullanıcı Hizmetleri ve Etkinlikler”*, *“Çocuk Kütüphanelerinde Teknoloji Kullanımı”*, *“Çocuk Kütüphanesinin Çevre ile İşbirliği”*, *“Türkiye’de Durum ve Güncel Gelişmeler”* başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç, kapsam ve yöntemin açıkça ortaya konulduğu yazı, konunun hemen her bölümde öneriler eşliğinde ele alınmasından ötürü bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimi sergilememekte olup metin sonunda yer verilen referanslarda yer yer hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının çocuk kütüphaneleri ekseninde iyi kurgulandığı ve konusal bütünlüğünün sağlandığı anlaşılmakta olup kurgu ve bütünlüğün halk kütüphaneleri açısından eksik kaldığı görülmektedir. Sonuç kısmı çocuk kütüphaneleri kapsamında açıkça ele alınmış ve metnin bütününe destekler niteliktedir. Çalışmanın kurgusu gereği bu bölümde halk kütüphanelerine değinilmemiştir.

“Okuma Kültürü ve Halk Kütüphaneleri”

Marmara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Asiye Kakırman Yıldız'ın çalışmasında okuma kültürünün oluşturulabilmesi kapsamında halk kütüphanelerinin rol ve sorumlulukları incelenmiştir. Okuma alışkanlığının geliştirilmesi ve sürekliliği için özellikle aile ve eğitim sisteminin de önemli birer etken olduğuna değinilmiştir. Konu sırasıyla; *“Okuma Alışkanlığına Hazırlık Süreci”*, *“Okuma Alışkanlığından Okuma Kültürüne Geçiş Sürecinde Halk Kütüphaneleri”* başlıkları ile ele alınmıştır. Kapsam açıkça ortaya konulmuş, amaç ve yöntem belirtilmemiştir. Çalışma bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada önemli oranda hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir.

“Halk Kütüphanelerinde Derme Yönetimi: Politika ve İlkeler”

Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Coşkun Polat tarafından kaleme alınan çalışmada kütüphanelerde derme yönetiminin anlamı, önemi, ilkeleri ve unsurları derme yönetimi politikası çerçevesinde ve halk kütüphaneleri özelinde ele alınmıştır. Kütüphanenin hedeflerine ulaşmasında derme yönetiminin belirleyici olduğu belirtilirken, halk kütüphanesi yayınlarının yaklaşık %90'ının merkezi olarak sağlandığına, bu durumda hedeflere ulaşmada dermenin önemini ve etkisinin azaldığına dikkat çekilmiştir. Derme yönetimine ilişkin ulusal mevzuatın evrensel derme yönetimi yaklaşımlarına göre eksiklikleri olduğuna da vurgu yapılmıştır. Konu sırasıyla; *“Derme Politikası ve Halk Kütüphaneleri”*, *“Halk Kütüphanelerinde Derme Yönetimi ve İşlemleri”*, *“Türkiye’de Halk Kütüphanelerinde Derme Yönetimi”* başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada yer yer hatalar bulunmaktadır. Öte yandan yazının kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir.

“Dijitalleşmenin Halk Kütüphanelerine Yansımaları”

Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Tolga Çakmak'ın kaleme aldığı çalışmada dijital ortamda kullanıcı deneyimi oluşturma, dijitalleşme ve dijital üretim sürecinin halk kütüphanelerine yansımalarına değinilmiştir. Halk kütüphanelerinin dijital teknoloji ile birlikte gelenekselliğin ötesine geçtiklerine dikkat çekilmiş, çalışanların dijital ortamdaki araçları kullanmaya yönelik becerilere sahip olmaları gerektiğine vurgu yapılmıştır. Dönüşümün personel gelişimi, kurum itibarı, görünürlük ve kurumsal süreklilik noktalarında halk kütüphaneleri açısından önem teşkil ettiğine değinilmiştir. Bu yazı ile ilişkili olarak aynı kitapta yer alan *“Halk Kütüphanelerinde Web Hizmetleri, Sosyal Medya ve Mobil Uygulamalar”* başlıklı çalışmanın da incelenmesi yararlı olacaktır. Konu sırasıyla; *“Dijital Çağ ve Halk Kütüphaneleri”*, *“Dijital Ortama Dayanan Kullanıcı Deneyimi Oluşturma, Halk Kütüphaneleri ve Dijital Uçurum”*, *“Dijitalleşme Bağlamında Halk Kütüphanesi Hizmetleri”* başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Yazı bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçanın çoğu tam ve doğrudur. Öte yandan metnin kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir.

“Halk Kütüphanelerinde Web Hizmetleri, Sosyal Medya ve Mobil Uygulamalar”

Çankırı Karatekin Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Araştırma Görevlisi Ertuğrul Burak Eroğlu'nun kaleme aldığı çalışmada halk kütüphanelerinde İnternet ve sosyal medya

aracılığıyla ne tür hizmetlerin verilebileceği ve bunun sonucunda halk kütüphanelerinin bu sayede elde edeceği kazanımlar üzerinde durulmuştur. İnternet'in ve sosyal medya araçlarının, kütüphanelerde zaman, emek ve maliyet kazancı sağlayacağı, ayrıca kullanıcı-kütüphane etkileşiminin artmasına olanak sağlayacağı altı çizilmiştir. Çalışmada Türkiye'de halk kütüphaneleri kapsamında gerçekleştirilen bir mobil uygulama olmadığı belirtilmiş olup, yazarın önerileri arasında yer alan "mobil uygulamaların geliştirilmesi" dikkate alınmışçasına yayından kısa bir süre sonra Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü tarafından "*Kütüphanem Cepte*" uygulaması hayata geçirilmiştir. Bu yazı ile ilişkili olarak aynı kitapta yer alan "*Halk Kütüphanelerinde Kurum ve Hizmet Pazarlaması*" başlıklı çalışmanın da konuya ilgi duyanlar tarafından incelenmesi yararlı olacaktır. Konu sırasıyla; "*Halk Kütüphanelerinde İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı*", "*Halk Kütüphanesi Hizmetlerinde Mobil Uygulamalar*", "*Halk Kütüphanelerinde İnternet ve Sosyal Medya Kullanımının Eğitime Yansımaları*" başlıkları ile ele alınmıştır. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Çalışma bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada yer yer hatalar bulunmaktadır. Öte yandan metnin kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlüğün büyük oranda sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir.

"Osmanlı Dönemi Arşiv Belgelerinde Umumi Kütüphaneler"

Ankara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Fatih Rukancı'nın kaleme aldığı çalışmada Osmanlı Devleti'nin dağınık durumdaki bilgi kaynaklarını merkezi bir kurumda halkın kullanımına sunmak üzere gösterdiği çaba ve girişimlere dair arşiv belgelerine yansıyan yazışmalar özgün nüshalar üzerinden değerlendirilmiştir. Çalışmada 11 arşiv belgesinin değerlendirmesi yapılmıştır. Bu belgeler, her yönden zayıflamış büyük bir devlette sürdürülmeye çalışılan bilim-kültür faaliyetlerinin birer göstergesi olarak nitelendirilmiştir. Umumi kütüphanelerin "halk kütüphanesi" olarak nitelendirilmediği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda Osmanlı Devleti'nde halk kütüphanesi oluşumunun yer almadığına Keseroğlu'nun aynı kitapta yer alan "*Halk Kütüphanesi Tarihi*" başlıklı çalışmasında da değinilmiştir. Amaç ve kapsam açıkça ifade edilirken çalışmanın yöntemi belirtilmemiştir. Çalışma bilimsel açıdan akıcı bir anlatım biçimine sahip olup kaynakçada yer yer hatalar bulunmaktadır. Öte yandan metnin kurgusunun iyi düzenlendiği ve konusal bütünlük sağlandığı anlaşılmaktadır. Sonuç kısmı açıkça ele alınmış olup çalışmayı destekler niteliktedir.

"Hayata Dokunan Kütüphaneler Etkinlik Mekânı Olarak Halk Kütüphanesi"

İzmir/Bornova İlçe Halk Kütüphanesi Yöneticisi Asuman Nesibe Gök'ün kaleme aldığı yazıda halk kütüphanesi açısından *etkinlik* kavramı açıklanmış ve Bornova İlçe Halk Kütüphanesinde gerçekleştirilen iyi uygulama örnekleri detaylıca aktarılmıştır. Gerçekleştirilen hizmetlerin üye, ödünç materyal ve kütüphane kullanım sayıları üzerindeki olumlu etkisi verilerle karşılaştırmalı olarak ortaya konulmuştur. Özellikle 2017 yılında 142 ve 2018 yılında 180 etkinliğin düzenlenmiş olması oldukça dikkat çekicidir. Konu sırasıyla; "*Etkinlik Kavramı ve Kapsamı*", "*Halk Kütüphanesi Tanım Görev ve İşlevleri*", "*Halk Kütüphaneleri ve Etkinlik Uygulamaları*", "*Kütüphane İçi Etkinlikler*", "*Kütüphane Dışında ve İçinde Düzenlenen Etkinlikler*", "*Paydaşlarla Gerçekleştirilen Etkinlikler*" başlıkları ile ele alınmıştır. Metnin kaynakçasında yer yer hatalar bulunmaktadır.

"Halk Kütüphanesi Hizmetlerinde İyi Uygulama Örnekleri: Bitlis İl Halk Kütüphanesi Örneği"

Bitlis İl Halk Kütüphanesinde görev yapmakta olan kütüphaneci Hakan Yücel'in kaleme aldığı yazıda Bitlis İl Halk Kütüphanesi'nde 2012 yılından itibaren sunulan hizmetlere ilişkin iyi

uygulama örnekleri detaylıca aktarılmıştır. Gerçekleştirilen hizmetlerin üye, ödünç materyal ve kütüphane kullanım sayıları üzerinde zaman zaman dalgalanma olsa da olumlu etkisi verilerle karşılaştırmalı olarak ortaya konulmuştur. Konu sırasıyla; “*Şehr-i Bitlis*”, “*Bitlis İl Halk Kütüphanesi Tarihçesi*”, “*Halkla İlişkiler Çalışmalarımız*” başlıkları ile ele alınmıştır.

Bornova İlçe Halk Kütüphanesinin Türk Kütüphaneciler Derneği Tarafından 2012 yılında “*En İyi Halkla İlişkiler Ödülüne*” layık görülmesi ve Bitlis İl Halk Kütüphanesinin yine Türk Kütüphaneciler Derneği tarafından 2016 yılında yılın “*En İyi Halk Kütüphanesi*” seçilmesinin tesadüf olmadığı anlaşılmaktadır. Burada adı geçen il ve ilçe halk kütüphanelerinin yanı sıra Türkiye’de hizmette sürekliliği sağlamış, dernek tarafından farklı yıllarda farklı dallarda ödüllere layık görülmüş diğer halk kütüphanelerinden birkaçına da ismen değinmekte yarar vardır. Bunlardan bazıları Şanlıurfa, Sinop, Trabzon, Isparta Halil Hamit Paşa, Uşak İskender Pala İl Halk Kütüphaneleri; Ayvalık, Manavgat İlçe Halk Kütüphaneleri ile Bartın Ulus Kültür ve Sanatevi Halk Kütüphanesi’dir. Adı geçen kütüphaneler Türkiye’de iyi uygulama örneklerini hayata geçiren kütüphaneler kapsamında buz dağının sadece görünen kısmını oluşturmaktadır. Türkiye’de her yıl hayata geçirilen birbirinden farklı iyi uygulama örnekleri sayesinde değişime ayak uydurmaya ve kurumsal varlığını sürdürmeye çalışan halk kütüphaneleri, Hindistan’da kütüphaneciliğin babası olarak kabul gören ve mesleki anlamda beş temel yasayı ortaya koyan Ranganathan’ın (1931, s. 328) işaret ettiği “*kütüphanenin gelişen bir organizma olduğu*” ilkesini doğrular niteliktedir.

Halk kütüphanelerini farklı açılardan ele alan, geçmişi görüp anlayarak bu kurumları geleceğe taşıyabilmenin anahtarını sunan, ilgisini tatmin ederken eleştirel düşünmeye sevk eden, ilk kez karşılaşanlara da konu ile ilgili önemli düzeyde bilgi sunacak olan bu kitabın olumlu yanlarına gölge düşürmeden, karşılaşılan birtakım olumsuz yanlara da kısaca değinmenin okuyucu, editör, hakem ve en çok da yazar gibi bu sürecin bileşenleri açısından önem taşıyacağı düşünülmektedir.

Kurgu ve Konusal Bütünlük

Kitapta yer alan çalışmalar çoğunlukla düzenli kurgulanmış ve çalışmaların çoğunluğunda konusal bütünlük sağlanmıştır. Amaç, kapsam ve yöntem açısından bakıldığında, özellikle yöntemin az sayıda çalışmada belirtildiği dikkat çekmektedir. Sonuç kısımları istisnai birkaç çalışma hariç açıkça ele alınarak çalışmaların tamamını destekler niteliktedir.

Metin İçi Göndermeler ve Kaynakçalar

Metin içi alıntılarda yazım ve noktalama hatalarının/tutarsızlıklarının yanı sıra, özellikle birincil kaynağa gidilmeden gerçekleştirilmiş az sayıda alıntıda, ifadelerin gerçek sahiplerinden ziyade alıntı yapılan kaynağın yazarına aitmiş gibi verildiği anlaşılmaktadır. Alıntı yapıldığı iddia edilen kaynağın ilgili sayfasında alıntılanan ifadelerin bulunmadığı da görülmektedir. Örneğin, s. 507’de Önal’a yapılan gönderme Alaca’ya (2015, s. 1-2) ait olmalıdır¹. Kaynakçaların önemli bir bölümünde ve yer yer ciddi düzeyde APA 6 kurallarına göre hata ve tutarsızlıklar göze çarpmaktadır (Şencan ve Doğan, 2017).

Metin İçi Yazım ve Noktalama Hataları ile Cümle Düşüklükleri

Bazı bölüm başlıklarında ve yine bazı metinlerde (genelde yazarın kendi ifadelerinde) yazım yanlışı, cümle düşüklüğü ve noktalama hataları bulunmaktadır. Her türlü bilimsel yayında karşılaşılabilecek bir durum olan yazım ve noktalama hataları kitabın genelinde çok düşük

¹Alaca, E. (2015). *Halk kütüphanelerinde yenilikçi hizmet geliştirme süreci: Bartın Ulus Kültür ve Sanatevi Halk Kütüphanesi örneği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

oranda kalmakla birlikte az sayıdaki birkaç metinde yoğun olarak fark edilmekte, akıcılığı engellemekle kalmayıp çalışmanın özensiz şekilde hazırlandığı düşüncesi yaratmaktadır.

Yazı dilini güçlendirmek ve daha bilimsel kılmak adına, yer yer kullanılan farklı zaman ekleri (-di'li, -miş'li geçmiş zaman, geniş zaman) ve özellikle de duygusal ifadeler (bağlayabiliriz, göremeyiz, ülkemizde, devletimizin, bizim, vb.) kapsamında daha özenli olunması beklenmektedir.

Kitap ve bölümlerinin tanıtımı/eleştirisi kapsamında aşağıda yer alan öneri niteliğinde birkaç noktaya dikkat çekilmektedir:

- Halk kütüphaneleri açısından geçmişten geleceğe yönelimlerin ve yeni rollerin tartışıldığı kitapta yer alan araştırmalar kapsamında geliştirilen gerçekçi, uzun ve kısa vadeli öneriler yakın gelecekte etkisini gösterebilecek girişimlere zemin hazırlasa da Budak'ın (1998, s. 24) da dikkat çektiği üzere örgütlerin genel çevreyi kısa sürede etkileme ihtimalleri oldukça düşüktür. Bu bağlamda, halk kütüphanelerinin çağa ayak uydurabilmesi, geleceğe hazırlanabilmesi ve genel çevrenin dikkatini çekebilmesi adına geliştirilen öneriler kapsamında sabırlı, girişimci ve kararlı olunması gerekmektedir.
- Kitapta gelişimi ve özellikle hizmetleriyle ön plana çıkmış iki halk kütüphanesine detaylı olarak yer verilebildiği görülmektedir. Farklı coğrafyalardan daha fazla örneğe detaylı yer verilmesinin ya da en azından bu anlamda başarı gösteren diğer kütüphane isimlerine de dikkat çekilmesinin, Türkiye'deki halk kütüphanelerinde yaşanan gelişmelerin ve ortaya çıkarılan hizmetlerin belirli kişi, kurum ve coğrafyalarla sınırlı kalmadığı gerçeğini ortaya çıkaracağı düşünülmektedir. Bu bağlamda sahaya/uygulamalara yönelik çalışmalara yer verilememiş olması kitap için önemli bir eksiklik olarak değerlendirilebilir.
- Teorik yaklaşımların pratiğe dönüşmesi adına saha/uygulayıcılar ile iletişim ve iş birliği kurulması (proje, bilimsel toplantılar vb. aracılığıyla) bu kitapta toplanan bilgiler ışığında oluşturulan önerilerin hayata geçirilebilmesi adına önem taşımaktadır. Bu sayede yeterliliklerin, eksikliklerin ve gereksinimlerin net bir şekilde ortaya çıkarılması adına uygulayıcılara fırsat yaratılmış olacak, Türkiye'deki halk kütüphaneleri adına **olması gereken** değil daha gerçekçi bir yaklaşımla **olabilecek olan** üzerinde düşünülmesi sağlanacaktır.
- Kütüphanecilik alanı ile ilgili bu tür kaynakların ilgili öğretim elemanlarınca ders materyali olarak lisans düzeyinde kullanılması/kullandırılması da en azından yakın geleceğe yatırım niteliği taşıyacaktır. Aksi takdirde kitabın ismen bilinen/duyulan ancak kapağı dahi açılmayan bir raf materyaline dönüşeceği endişe edilmektedir.

Hiçbir bilimsel yayının kusursuz olamayacağı ve her zaman daha iyisinin yapılabileceği göz ardı edilmeden, eleştirel (olumlu-olumsuz) bakış açısının ifade özgürlüğünün gölgesinde filizlenebilmesi umuduyla muhatabına iyi okumalar diler, emek verenlere saygılar sunarım.

Kaynakça

Budak, G. (1998). *Yenilikçi yönetim yaratıcı birey*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Ranganathan, S. R. (1931). *Five laws of library science*. Madras: The Madras Library Association.

Erişim adresi: [https://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=uc1.\\$b99721;view=1up;seq=413](https://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=uc1.$b99721;view=1up;seq=413)

Şencan, İ. ve Doğan, G. (Yay. haz.) (2017). *Bilimsel yayınlarda kaynak gösterme, tablo ve şekil oluşturma rehberi: APA 6 kuralları*. Ankara: Türk Kütüphaneciler Derneği. Erişim adresi:

https://www.tk.org.tr/APA/apa_2.pdf